

• Какво е
направено
за хората с
увреждания
през 2010 г.
във Враца...

д-р Михаил
Шарков

19-20

Избираме
лица на
КУРАЖ

27

Твърда като
цвете

22-23

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XX • Брой 4 • април 2011 г. • Цена 0.50

ТЕМА НА БРОЯ СЪЮЗЪТ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ – КОРЕКТИВ И ПАРТНЬОР

РАВНОПОСТАВЕНИ... 12-14

ТЕМА НА БРОЯ: СИБ - коректив и партньор

Месецът на пролетта - богат за нас, хората от Брацигово

Елена Иванова

Информации от *Делчо Матеев* - София, и *Георги Петров* - Лом

“Равнопоставени - създаване на Дневен център за възрастни с увреждания в гр. Видин” - *Петя Митева*

Има лъч в тунела – *Галина Ганова*

Отстояваме правата си – *Божик Костов*

Добрите вести идват с КУРАЖ

Справочник

Фронтакът дядо Тошо от Медковец навърши 90 години -

Георги Петров

Твърда като цвете - *Васил Неделчев*

Работя за удоволствие - *Елена Шопова*

Дядо Иван Топала от Боженци бил учител, лечител и търговец – *Маргарита Стоянова*

Избираме лице на КУРАЖ - *Лалка Иванова*

Скрити бъбречни заболявания сред децата откри първият скрининг у нас

Цилиндрите на Фараона - *Петя Митева*

Страдание, кръст мой - стихове от *Мариана Еклесиа*

Стъпките на Бог

Великомъченици от Батак и Априлци - *София Пищронева*

135 години от Априлското въстание

SUMMARY

UDPB - a corrective and a partner

C o n t e n s

The nice news come with the magazine Kuraj (Courage)

Memory: The soldier - uncle Tosho from Medkovets

Volunteers: Hard, like a flower

H o b b y: I work with a pleasure

Uncle Ivan Topala from Bojentsi was a teacher, healer and a tradesman

We select a face of the magazine “Kuraj”

H e a l t h: Hidden kidney diseases among the children, discovered during the first screening in our country.

The cylinders of the pharaoh

The holy martyrs from the villages of Batak and Apriltsi

135 years from the April uprising

3-20

5-7

8-9

12-14

19-20

20

4-15

15-18

21

22-23

24-25

25 -26

27

28

29

30

31

31

32

3-20

15-18

4-15

21

22-23

24-26

27

28-29

31

32

СЪЮЗЪТ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ – КОРЕКТИВ И ПАРТНЬОР

През 2008 и 2009 г. бе реализиран проектът “СИБ – модерна европейска организация – коректив и партньор на местната администрация”. В рамките на проекта бяха подписани споразумения за конструктивно партньорство в решаване проблемите на хората с увреждания между СИБ и кметовете на 86 общини в страната. И тъй като дейностите по проекта бяха широко отразени във вестника, може би читателите ще си спомнят, че точно преди три години – през април 2008 година – се проведе първият обучителен семинар за Северозападен регион в град Лом. Именно тогава заместник-кметът на Видин г-н Борислав Ванков сложи подписа си на първото споразумение. И резултатите не закъсняха...

Пак през април, но през 2011 година, във Видин имаше събитие, доказващо, че този документ там не е бил само лист хартия, забравен в някоя папка.

“РАВНОПОСТАВЕНИ създаване на Дневен център за възрастни с увреждания в гр. Видин”

Това е проектът, който се реализира в града с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси 2007-2013 г., съфинансиран от Европейския социален фонд на Европейския съюз и Република България.

На 11 април обновената база на бившия клуб на инвалидите във Видин и вече Дневен център за възрастни с увреждания отвори официално врати. Репортажът за събитието от Видин (на стр. 12-14), както и всички останали материали в рубриката ни **Тема на броя** са само част от доказателствата за една дългогодишна политика на нашия съюз:

Структурите на СИБ на всички равнища работят за интеграцията на хората с увреждания в тясно сътрудничество с общинските администрации. И сега, когато е в пълен ход и предконгресната отчетно-изборна

кампания, отново се налага изводът, че партньорството е осмислена и изключително силна позиция в работата на най-голямата национално представителна организация в България. ■

Добрите вести идват с Кураж

ДОМЪТ В СТАРА ЗАГОРА ЩЕ БЪДЕ ОБНОВЕН

Министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов посети Дома за възрастни хора с физически увреждания в Стара Загора и връчи на кмета на града Светлин Танчев споразумението между общината и МТСП за извършване на втората част на одобрения по проекта „Красива България“ ремонт на Дома.

„Радвам се, че във време на икономическа и финансова криза успяхме да изпълним обещанието си към вас и да осигурим средства за завършване на ремонта тук. Това показва доброто сътрудничество с местната власт и с бизнеса“ - каза министър Младенов при посещението си на живеещите в дома и персонала. Проектът за благоустрояване на Дома с отделение за рехабилитация е на стойност 499 969 лв.

Домът в Ст. Загора е най-големият в страната с капацитет 211 места, от които 181 за дългосрочно настаняване и 30 за краткострочно настаняване и рехабилитация. Тази година по проект „Красива България“ се предвижда да бъдат обновени 29 дома в страната.

Месецът на пролетта - богат за нас, хората от Брацигово

Елена ИВАНОВА

След дългата и студена зима месец март внесе оживление в живота на хората с увреждания от основната организация на СИ в Брацигово. Много инициативи съпътстваха делника на тези хора, борещи се с капризите на съдбата, ошетила ги по един или друг начин. Още първият ден на дългоочаквания месец Баба Марта дойде с традиционния символ – мартеничката и веселба в клуба. Беше отбелязана и 132-та годишнина от рождението на Александър Стамболийски. Почти не остана член на клуба, който да не посети чудесния моноспектакъл на артиста Николай Урумов по книгата „Приказка в края на времето“ на брациговеца Александър Урумов. Билетите бяха осигурени от ГС „Авангард“. Макар че Баба Марта показва своя лош нрав, на 3-ти март – деня на Освобождението на България от османското робство - времето не попречи на членовете на клуб „Надежда“ да присъстват на общоградското тържество в прослава на подвига на Освободителите.

И дойде 8-ми март – денят, чакан с толкова радост, когато макар и за кратко на душата става по-леко, по-ведро. Хората с увреждания умеят да се веселят. Гюлеметовата къща събра всички дошли да отбележат Деня на жената – гости им бяха арх. Денка Николова – председател на ОбС, инж. Тодор Кръстев – зам. кмет на община Брацигово, Ваня Калева и Зина Глухчева също от общината.

Задоволството от присъствието им беше изписано на лицата на нежната половинка на човечеството. Отделеното внимание, обичта, загрижеността трогнаха женските сърца. Пред всяка жена като заслужен подарък на масата стоеше красиво цвете от ГС „Авангард“ и от организацията - изящно изработена статуйка на жената, родила нашия Бог. По своя собствена инициатива нашата съгражданка Мария Казакова подари на всяка дама специална бонбониера с най-добри пожелания за здраве и дълголетие. Красиво наредените маси в ресторанта, подготвената програма и чудесната музика създадоха настроение, което се изля във весели танци и хора. В този чудесен мартенски ден бяха забравени грижи, проблеми и болести – макар и за малко. Хубаво е, че има такива дни, че има хора, които да ги организират. Нека отбележим инициативността на председателката на организацията Елена Тодовичина и техническия сътрудник към клуба Димитрийка Кънева.

И дойде денят – 10 март, в който се проведе отчетно-изборното събрание на членуващите в Основната организация на хората с увреждания – Брацигово. Дотук месецът беше наситен с инициативи, а сега предстоеше да се направи разбор на работата за изтеклия период от 2006 до 2010 година. И отново арх. Николова и инж. Кръстев за свидетелстваха с присъствието си уважение към хората с увреждания. За да вземат участие в отчетно-изборното събрание бяха дошли Кирил Анов – председател на РО на СИБ - Пазарджик и член на УС на СИБ - и Петя Маринова, координатор за район Пазарджик.

С голямо внимание бе изслушан докладът на председателката Елена Тодовичина. Тук е мястото да се отбележи, че диалогът с местната власт е много ползотворен. Изпитваме постоянната им подкрепа и сме добре приемани. В момента в клуба членуват 101 човека, той е много добре оборудван и по този начин спомага за обединяването на

Добрите вести идват с Кураж

Делчо МАТЕЕВ

ПОЛЗАТА ОТ ЦЕНТЪРА ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ В ЛОМ

Преди две години в Лом беше открит Център за социална рехабилитация и интеграция на деца и възрастни с увреждания. На потребителите се предоставя комплекс от социални услуги: рехабилитация, социално-правна консултация, изготвяне и реализиране на индивидуални програми за социално включване. В центъра работят рехабилитатор, логопед, психолог, социален работник, трудотерапевт и музикален педагог, които съгласуват дейността си. Тяхната цел е комплексно въздействие, водещо до възстановяване и развитие на увредено лице, преодоляване на социалната изолация и придобиване на умения за самостоятелен живот и справяне с ежедневните проблеми. В резултат се регистрира значително подобрение в състоянието на 70-те потребители на услугите. При някои основната задача на колектива е изпълнена и те вече са пълноценни и равноправни членове на обществото. Безплатното предоставяне на услугите и близостта на Центъра до потребителите ги привлича и той става все по-търсен и желан.

Добрите вести идват с Кураж

Трявна:

Маргарита СТОЯНОВА

ДВЕ НОВИ КЪЩИЧКИ ЩЕ УДВОЯТ КАПАЦИТЕТА НА ЦЕНТЪРА ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

Те ще бъдат построени от общината в Трявна в двора на Социлния комплекс. Кметът вече е подписал договор за финансирането по проект "Красива България". Двете едноетажни сгради ще осигурят ежедневно пребиваване и седмична грижа за още 20 възрастни хора с увреждания. Къщичките ще се построят по монолитен начин и стойността им ще бъде почти 200 хиляди лева.

"Местната социална политика е насочена към предоставяне на максимално адекватни услуги в общността, с цел възможност на близките на хората с увреждания да бъдат трудово заети и успоредно с това лицето да е в среда, близка до семейната", мотивират начинанието от местната администрация. ▶

Месецът на пролетта...

членовете и ги стимулира за работа. Базата е предоставена безвъзмездно от Общината.

През 2009 година беше приета Стратегия на СИБ за постигане на достоен живот на хората с увреждания за периода 2009 – 2013 година. Подписано бе и споразумение за развитие и утвърждаване на партньорството между местната администрация в лицето на Общинския кмет Васил Гюлеметов и Съюза на инвалидите в България. Вижда се, че местните органи на властта променят към по-добро отношението си към нас, за което сме им много благодарни.

Обширна е дейността на организацията. Но без големия принос на дарителите е невъзможно да бъде осъществена, тъй като постъпленията от членски внос са минимални. Благодарности към фондация „ОУК“, ГС „Авангард“, асоциация „Неве – Брацигово“, ПП „Герб“, Лайънс клуб, дарителите Васил Гюлеметов, инж. Тодор Кръстев, Валентин Милтенев, братя Пашкулеви, М. Казакова, сем. Бакърджиеви, братя Цветкови, г-н Христов, Костадинка Найденова и други наши съграждани. Със средства на спонсорите за отчетния период са подпомогнати 35 човека от организацията.

След основния доклад Вили Стойкова прочете отчета на Контролно-ревизионната комисия. Димитрийка Кънева, която бе водещ на отчетно-изборното събрание, представи насоките за бъдещата работа, касаещи организационния и културно-ма-

совия живот на организацията.

Дойде ред за изказвания. Настъпи оживление. Хората говореха помежду си, но като че ли Д. Рашайкова изказа най-точно това, което вълнува всички – ниския со-

циален статус на хората с увреждания... Латинка Василева взе отношение по доклада, работата на ревизионната комисия и насоките за бъдеща дейност. Изказа задоволство от добрата организация и активността на всички членуващи в организацията. От гостите думата взе зам. кметът Т. Кръстев, който отговори на наболели въпроси от ежедневието, свързани с нелекия живот на хората с увреждания и борбата им с трудностите, както и за несломимия им дух и воля за живот и необходимостта да се отстояват интересите им.

Единодушно за членове на УС бяха избрани: Елена Тодовичина – председател, Димитрийка Кънева – зам. председател, Соня Аджеларова – касиер. Членове: Цветанка Тонева, Златка Крушарова. Г-жа Тодовичина благодари за указаното и доверие.

Отправляме покана към организации на хора с увреждания от страната да се свържат с нас на електронният ни адрес ooohu.br@abv.bg Нека установим контакт, да споделим опит, да си гостуваме. ■

Добрите вестии идват с Курж

► Дърво-мартеница посреща пролетта в двора на Социалния комплекс в Трявна. Украсата в бяло и червено е дело на ателието "Трудотерапия" към Центъра за социална рехабилитация и интеграция, който се включва в проекта "Мартеница", иницииран от Австралийско-Европейския Алианс с цел популяризиране и запазване на българската традиция.

Проектът се изпълнява от няколко години в поголемите градове на страната, а също така и от български емигранти в градовете, в които живеят. Трявна се включва за първи път, за да докаже, че хората с увреждания имат своето равностойно място в общността. ►

Добрите вести идват с Кураж

► ДВЕ НОВИ КЪЩИЧКИ ЩЕ УДВОЯТ...

На този етап Центърът за възрастни хора с увреждания има 20 места. Четири от тях са за седмична грижа и 16 за дневна грижа на хора с двигателни увреждания.

Интересът е голям, особено от хора с по-тежки увреждания, които предпочитат да останат там през всички делнични дни на седмицата. За година след откриването му в края на ноември 2009-та, капацитетът му бе запълнен и в началото на януари вече нямаше нито едно свободно място. Освен че материалната база е нова, изключително функционална и наподобява среда, близка до семейната, по-важното е, че хората не остават сами, затворени между четири стени през по-голямата част от денонощието. Не е за подценяване и фактът, че ползващите услугата пребивават на територията на Социалния комплекс, където се намират Центърът за социална рехабилитация и интеграция и Домът за временен престой на стари хора.

Двете нови къщички в Травна ще станат факт тази година по мярката „Спешно подпомагане на социалните домове“ на проект Красива България за 2011 г. Одобрените строителни работи ще бъдат за 194 хиляди 750 лв.

София - район Люлин

ЗАДРУЖНО ЖИВЕЕМ

Делчо МАТЕЕВ

През 2010 г. членовете на Дружество "Кураж" в ж.к. Люлин работиха упорито и всеотдайно за организационното му укрепване, развитието на културно-масовата работа и създаване условия за по-достойно изживяване на старините си. На проведеното на 16 март т.г. годишно отчетно-изборно събрание от доклада на председателката Цветанка Атанасова и от изказванията стана ясно, че трудът на всички не е отишъл напразно. Проведени са 14 сбирки в клуба, на които са обсъждани въпроси, засягащи интересите на всички.

Отделно от това колективно са празнувани официални и църковни празници в

Лом

ПОВЕЧЕ И ПО-ДОБРИ ГРИЖИ

Георги ПЕТРОВ

Под този наслов се проведе отчетно-изборното събрание на общинската организация на СИБ в Лом, наброяваща вече 1343 души. Председателката Цветана Антонова подчерта в доклада, че основната задача продължава да бъде интеграцията на хората с увреждания и оказване на повече и по-качествени социални услуги. На пълна пара работи създаденият още през 2002 г. Център за социална рехабилитация, ръководен компетентно от директора Росен Русинов. От 2009 г. Центърът работи с делегиран бюджет – с 8 работни места, обслужват се 40 души от 5 до 85 годишна възраст. Освен от общината начело с кмета Пенка Пенкова, която по традиция оказва подкрепа на организацията на СИБ, помощи идват и по линията на БЧК – раздадени са продукти

подходяща обстановка. Проведени са екскурзии до Гърция и Сърбия, както и до исторически паметници и обекти в страната. Колективно са посещавани театрални постановки, концерти, изложби и др. При попълване на различни документи е оказвана помощ на нуждаещите се. Получаваните дарения от различни фирми са разпределяни правилно между членовете.

По безспорен начин бе установено, че в дружеството се живее задружно и така по-лесно се преодоляват различните трудности, които съпътстват старите и болни хора. Заслугата за това е на изпълнителното бюро начело с неговата председателка Цветанка Атанасова. Отчитайки всичко това, събранието реши ръководството да бъде преизбрано за следващия мандат и да продължи в същия дух. ■

на стойност 133 905 лв. От Асоциация "Диабет" са получени 60 противогрипни ваксини, брошури със информация за правилно хранене и лечение на диабета, и др. Поради обясними причини през последните години са намалели културно-масовите инициативи, но въпреки кризата бе организирана чудесна петдневна екскурзия до Венеция.

Петър Богданов, председател на РО на СИБ за регион Монтана, даде положителна оценка за работата на УС на общинската организация и насоки за дейността през следващия отчетен период. Приветствие към съюзните членове отправи заместник-кметът на община Лом Зоя Апостолова. Въпреки трудностите общината ще продължава да подпомага хората с увреждания, заяви тя, ще се потърси възможност да се осигури и клуб, където хората да се събират спокойно и да провеждат своята културно-масова програма.

Събранието избра членове на УС и единодушно посочи за председател отново Цветана Антонова. ■

Добрите вести идват с Кураж

Дряново:

В ПО-ДОБРИ УСЛОВИЯ ЩЕ ЖИВЕЯТ ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА С ДЕМЕНЦИЯ

След основния ремонт на покрива и вертикалната планировка на Дома за възрастни с деменция, направени през миналата година, продължават ремонтите и модернизацията на сградата с подмяна на дограмата и направа на топлоизолация.

Местната администрация спечели за тази цел финансиране на стойност 126 675 лева по проект "Красива България", като ще участва със собствен принос в размер на 33 673 лв. Бюджетът на проекта по мярката „Спешино подпомагане на социални домове" става 160 348 лева. От тях 152 331 лева са предназначени за строително-ремонтни дейности.

Изборът на изпълнител и сключването на договор с него трябва да стане най-късно до 30 юни 2011, а крайният срок за приключване на дейностите е 5 декември тази година. От Община Дряново припомнят, че чрез Проект „Красива България" миналата година в сградата бяха вложени 118 400 лева. ■

Добрите вести идват с Кураж

Елена ШОПОВА

ПРОЕКТ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДАВА ШАНС НА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

От 1.03.2011 година в община Чирпан стартира проект "Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора".

Проектът включва дейностите „Социален асистент“ и „Домашен помощник“. Мотото на проекта е: „Малко шанс от нас-означава много за вас“.

Проектът на стойност 189 428.51 лв. и с продължителност 14 месеца се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз. Реализира се от СНЦ "Форум за гражданска солидарност - Чирпан".

Участниците, които ще бъдат включени в проекта, са 38 души. Целевите групи включват общо 71 човека: лица с различни видове увреждания, чиито ограничения от здравословен характер ги поставят в изолация или невъзможност сами да организират социалния си живот; възрастни, самотно живеещи лица, които поради различни причини от здравословен характер не са в състояние сами да организират ежедневието си и да поддържат хигиената в дома си. ■

Юбилей в Златица

Петя ЧОЛАКОВА

Юбилейното тържество за празника, състояло се на 17-ти март 2011 г., бе открито от председателката Петрана Цакова. Организацията в Златица е създадена само 15 месеца след официалното създаване на Съюза на инвалидите в България. По инициатива на бай Кольо Ковачев се сформира инициативен комитет и на 17.03.1991 г. се провежда учредително събрание, на което присъстват 19 души. Тогава за председател е избран Георги Величков Иванов. В ръководството влизат още Георги Линин и Тодор Даскалов от Църквище, Захари Ананиев, Пенка Петрова - касиер, в последствие заменена от Цветана Зашева. За председател на Контролната комисия е избран Атанас Дуралиев.

Впоследствие дружеството прераства в Общинска организация на СИБ - Златица. За следващ председател на УС е избрана Вера Йоцева.

На тазгодишното отчетно-изборно събрание, състояло се на 16.02.2011 г., настъпват малки промени в ръководството, като всички членове сърдечно благодарят на Райна Коцева, Александра Тамбуева и Теодора Антонова за безкористната и всеотдайна дейност за благо на всички и за развитието на дружеството. Петранка Цакова пожела на всички присъстващи много здраве, сили и надежда и да бъдат още по-активни и по-позитивни, за да се справят всеки ден успешно с трудностите. Гости от Челопеч и Пирдоп - представители на сродни организации - поднесо-

ха поздравителни адреси, цветя и специални подаръци по случай юбилея. Пожелания за търпение, кураж, добро настроение, спокойни бъдни дни и много търпение за преодоляване на неволите в ежедневието със същата неугасима енергия и човештина, бяха част от думите, отправени към всички гости.

Недялко Петелов поднесе като поздрав песента "Ах, ти роден край...", като омая присъстващите със силния си глас и перфектното си изпълнение. Групата за автентичен фолклор и Вероника Лазарова също поднесоха своя певчески дар на хората с увреждания. ■

Добрите вести идват с Кураж

Стоян БОЧУКОВ

КОМПЛЕКСЕН СОЦИАЛЕН ЦЕНТЪР В ЯМБОЛ

Общината приключи успешно най-големия си проект – „Ремонт, оборудване и обновяване на Комплексен център за социални услуги в град Ямбол за осигуряване на устойчиво градско развитие и социално включване” на стойност 5 530 101 лв. Сградата на бившето училище «Страшимир Кринчев» се превърна в уникален не само за Ямбол, но и за страната комплексен социален център.

Там са настанени Дневен център за деца с увреждания и Център за социална интеграция и рехабилитация. Заниманията с ползвателите на социалните услуги се провеждат в просторни стаи и специализирани кабинети, обзаведени според нуждите на съответната терапия. В Центъра са офисите на Клуба на инвалидите и на Спортен клуб на инвалидите 99-Ямбол”. Във фитнес залата ще могат да тренират и спортисти, и всички, които желаят. В новия социален комплекс ще функционират още Център за настаняване от семеен тип, Дневен център за възрастни, Дневен център за възрастни с увреждания («Различни, но равни»). Всички центрове разполагат със зали за занимания, за рехабилитация, за терапии, за почивка и организиране на свободното време, компютърна зала, кабинети. Има обособен кухненски блок, който ще се ползва и за нуждите на социалния патронаж. ■

Добрите вести идват с Кураж

КОМПЛЕКС ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ПЛОВДИВ

Към края на миналата година беше открит официално Център за социална рехабилитация и интеграция. За тази нова възможност за хората с увреждания в града разказва г-жа Марияна Костадинова – управител на ЦСРИ.

Предвид услугите, които се предоставят в центъра, обособихме дейностите на СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ, включваща кабинети „Индивидуална работа“, „Групова работа“, „Арттерапия“, „Трудотерапия“, „Готварство“, „Компютърна зала“

и МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЯ, включваща кабинети „Здравна служба“, „Лечебна физкултура“ и „Физиотерапия“. Разполагаме и с база за „Водолечение“ с басейн, но там е необходимо подновяване. За услугата „Физиотерапия“ предстои обновяване и закупуване на 3 нови съвременни апарати, а в най-близко време ще се ползват консултации на лекар-физиотерапевт. В ЦСРИ работят рехабилитатор и социален работник, в здравната служба на разположение са лекар и медицински сестри. Предвидили сме почасово да се ползват услугите на психолог, трудотерапевт, музикотерапевт и юрист. ►

“РАВНОПОСТАВЕНИ - създаване на Дневен център за възрастни с увреждания в град Видин”

Макар и студен, денят 11 април ще се запомни от много видинчани, които или са възрастни, болни, самотни хора, или са близки на такива. За тях вече има прекрасен Дневен център...

Проектът бе реализиран в партньорство между Общината и Съюзът на инвалидите в България. Ръководител на проекта е Георги Георгиев – председател на ЦКРК, а координатор е Ваньо Диков – председател на СИБ за региона. Управител на Дневния център е медицинската сестра Иванета Миланова.

Тържественото откриване и освещаване на Дневния център стана с участието на кмета на общината Румен Видов, зам. об-

ластния управител Елка Георгиева, заместник-кметовете на Общината Борислав Ванков и Цветан Асенов, Володя Георгиев – директор на дирекция “Бюро по труда”, Венци Пасков – директор на Общинската дирекция за социално подпомагане, Маргарита Маркова – ръководител на общинската социална служба, Иванела Андреева – секретар на Общината, представители на Централното управление на СИБ. Имаше и много граждани – близки на бенефициентите, журналисти, други гости от страната.

- Изключително радостно е това събитие – каза на откриването г-н Видов.- Този център стана реалност след много сериозни усилия от страна на Общината и с 200 хиляди лева от европейските фондове. Тук ще получават подкрепа 30 души, но има още много хора, които наистина се нуждаят от социални услуги и ние сме длъжни да се погрижим за тях. Искам да благодаря на социалните служби, които бързо реагираха, благодаря и на моите колеги, които проведоха конкурсите за назначаване на ►

Добрите вести идват с Кураж

► Потребители са деца и възрастни с физически и психически заболявания. Услугите са безплатни, почасови, съобразно нуждите и индивидуалната програма за грижи. Изготвяме и домашна програма на потребители, за които е необходима постоянна, поддържаща рехабилитация.

Предлагаме и услуги: рехабилитация-двигателна, включваща лечебна физкултура и масаж, психологична и социална; физиотерапия - за деца и лица със заболявания на опорно-двигателния апарат и заболявания на нервната система; терапии - музикална, изобразително изкуство, приложно изкуство, кукло- и приказко-терапия; трудотерапия-готварство, шивачество, цветарство и гардинарство, зоотерапия, битови умения; социална интеграция – социално-правно консултиране, подкрепа, съдействие на родители и роднини, изготвяне на индивидуални програми за грижи, професионално ориентиране, организиране на свободното време и отдиха на потребителя; работа с родители и близки на потребителите - запознаването им с индивидуалните програми на техните деца или близки, обсъждане на текущи проблеми, сформирание на групи за взаимопомощ, индивидуални консултации със специалисти в ЦСРИ. Предстои включване и на мобилни услуги - при по-тежки случаи рехабилитацията ще се предоставя в домовете на потребителите. Капацитетът на центъра е за 20 потребители.

Записа Стефан СТОЙЧЕВ

Добрите вести идват с Кураж

Светльо СТАРИПАВЛОВ ИЗЯВА НА ВОКАЛНА ГРУПА "ВЯРА" ОТ СЕПТЕМВРИ

На 26.02.2011 г. вокалната група "Вяра" при сдружение на инвалидите "Вяра" от гр. Септември с ръководител Генка Старипавлова и председател Генка Гочева участва в програмата на телевизия "СКАТ" в предаването "От българско побългарско" със свои хорови и солови изпълнения.

Групата беше забелязана от водещата на предаването Галя Асенова още през лятото на 2010 година на фестивала в чест на народната певица Надка Караджова в с. Левски. След последвалата покана вокална група "Вяра" беше прослушана и одобрена за предаването.

Жителите на Септември и общинското ръководство бяха приятно изненадани от изпълненията на тсвоите съграждани, които оправдаха очакванията им и заслужиха помоща, която непрекъснато им оказва общинското ръководство в лицето на кмета инж. Томи Стойчев. За участието в предаването той им предостави специален автобусен превоз до телевизия "СКАТ" в София.

С прекрасните си гласове солистите Генка Гочева, Величка Ташева, Велка Кадийска, Надка Мезова и Ангел Стоименов стоплиха сърцата на всички и доказаха, че дарбата на Орфей живее в сърцата на неговите потомци.

"РАВНОПОСТАВЕНИ..."

► персонала. Сигурен съм, че работещите тук ще се отнасят с грижи и с любов към хората с увреждания. В скоро време предстои откриване на още няколко социални институции, с които частично ще решим проблемите на хората, които имат нужда от подкрепа. На добър час на този дом и нека да бъде един успешен пример за добрата социална политика на общината.

Гостите бяха нетърпеливи да разгледат центъра, а той наистина е прекрасен – обзаведен с много вкус, уютен и със сигурност ще стане любимият втори дом за хората с увреждания.

Млади, усмихнати са и тези, които ще извършват социалните услуги. Управителката на центъра Иванета Миланова поясни:

- Тук хората ще получават комплексни грижи: храна - засега безплатно, докато тече изпълнението на проекта, ще имат всекидневни здравни, образователни и рехабилитационни услуги, ще се осмисля и разнообразява свободното им време, ще имат възможност за лични контакти. Ще търсим и нови идеи в тази посока, за да стимулираме самочувствието им, за да мобилизираме вътрешния им потенциал. В центъра вече работи екип от специалисти – психолог, социални работници, трудотерапевти, рехабилитатор, кинезитерапевт, медицинска сестра и помощен персонал. И се надявам да се чувстват тук много добре, да се възстановят и да станат полезни за себе си и за семействата си. ■

Общото събрание на СИБ ще се проведе на 20.05.2011 година

УС на СИБ реши на основание чл.37 ал.1 от Устава да свика Общо (делегатско) събрание на 20.05. 2011 г. – петък от 14.00 часа в зала “Москва” на Парк-хотел “Москва”, гр. София, ул. “Незабравка”, 25 при следния дневен ред:

1. Отчет за дейността на УС на СИБ и Доклад за извършената работа в СИБ за периода 01.01.2010 г. – 31.12.2010 г.

2. Отчет за дейността на ЦКРК през 2010 г.

3. Отчет за изпълнението на бюджета на СИБ за 2010 г. и бюджет на СИБ за 2011 г.

УС на СИБ прие отчет за изпълнението на бюджета на СИБ за 2010 г. и проектобюджет на СИБ за 2011 г.; отчет за изпълнението на щата и щатното разписание на СИБ за 2011 г. и щатно разписание на СИБ за 2011 г. Изслушани бяха информации за работата на регионалните организации от техните председатели, както следва: Иван Лазаров – РО Ловеч, Лиляна Христова – Търговище, Симеон Качамаков – Русе, Стоян Манолов – РО “Св. София”. **Изслушана беше устна информация за хода на подготовката за VII –я Конгрес на СИБ и неотложните задачи от неговия председател – г-н Красимир Коцев.**

УС на СИБ на основание чл.9 ал.2 от Устава прие за колективен член “Виктория груп” ЕООД със седалище и адрес на управление гр. София, Район “Триадница”, ул. “Доспат” No 44, с личен състав от 5 работника (служителя) от които 2-ма с трайно загубена работоспособност, установена от ТЕЛК.

На заседанието беше приета **Инструкция за работата по чл. 53 от ППЗИ-ХУ**, която ще бъде изпратена до всички председатели (координатори) на регионалните организации на СИБ за сведение и изпълнение.

Местни данъци и такси

Крайният срок за заплащане на целия размер от задълженията на гражданите по Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за 2011 г. с отстъпка 5 % от данъка за недвижими имоти е 30. април т.г. Данъкът и таксата битови отпадъци се заплащат на каса, във всеки пощенски клон с пощенски запис за данъчно плащане или по банков път. За таксата битови отпадъци няма отстъпка за 2011 г. Ако имотът е съпружеска общност, данъкът и таксата се заплащат от всеки съпруг в размера, изчислен върху данъчната

оценка на съответната част от имота, като се зачитат облекченията за всеки съпруг поотделно, ако има такива. Когато върху облагаем недвижим имот правото на собственост или ограниченото вещно право е притежание на няколко лица, те дължат данък съответно на частите си. Всеки от собствениците на имота, съответно от съпритежателите на ограниченото вещно право, може да плати данъка за целия имот за сметка на другите. Данъкът се заплаща независимо дали недвижимите имоти се ползват. ►

► Местни данъци...

За имот, който е основно жилище на лице с намалена работоспособност или определени вид и степен на увреждане от 50 % и над 50%, данъкът се дължи със 75 % намаление. Облекчението е само върху жилището или частта от него, собственост на човека с трайно увреждане, в което има адресна регистрация. Лицата с вид и степен на увреждане, установени след навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, или са я навършили в срока на решението на ТЕЛК (НЕЛК), постановено до 31. 12. 2004 г., ползват правата си по ЗМД пожизнено, независимо от определения в експертното решение срок. (Виж доп. ДВ бр.6 от 2004 г.).

Гражданите от Столицата, които са получили известия с драстично увеличение на данък недвижим имот и такса битови отпадъци, трябва да изчакат получаване на нови известия и тогава да извършат плащанията. Надвнесените вече суми ще бъдат възстановени или прихванати от други задължения към общинските бюджети. За имоти, при които данъка и таксата са запазени на ниво 2010 г., желателно е плащанията да се извършват в размера, посочен във вече полученото известие, за да не се пропусне срокът за 5 % - ната отстъпка до 30 април т.г. Препоръчваме при всяко съмнение по повод на изчислените данък недвижима собственост и такса битови отпадъци да се правят справки в съответната общинска данъчна служба.

За читателите, които отварят за пръв път списание КУРАЖ, съобщаваме, че са обявени конкурси в чест на 20-годишнината на изданието:

НАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРНА НАГРАДА "КУРАЖ"

С МОТО:

стиховете на Дамян Дамянов
*"От мъката аз песни ще направя,
от сълзите - на римите смеха!"*

В конкурса могат да участват съвременни автори с поетичен сборник (издаден през 2010 или 2011 година), с който авторът не е участвал в други конкурси.

Наградата е 1000 лева.

Провежда се и конкурс за

СПЕЦИАЛНА НАГРАДА "КУРАЖ"

за млад автор - до 35 години. Условието е същото - поетичен сборник, издаден през 2010 или 2011 година, с който авторът не е участвал в други конкурси.

Наградата е 600 лв.

Желаещите да участват в двата конкурса трябва да изпратят три екземпляра от сборника си най-късно до 1 октомври 2011 година на адреса на редакцията:

София 1000, ул. "Христо Белчев" 8,
Съюз на инвалидите в България -
За Национална литературна
награда "Кураж"

Ако сте пропуснали да се абонирате за списание КУРАЖ, можете да го направите до 15-о число на всеки месец и ще получавате оставащите до края на годината книжки. Абонаментът се извършва във всички пощенски станции в страната. Каталоген номер 391.

„Всяко дете иска семейство”

През април 2010 г. УНИЦЕФ България стартира национална информационна кампания за приемна грижа „Всяко дете иска семейство” в партньорство с Министерството на труда и социалната политика, Агенция за социално подпомагане и Държавна агенция за закрила на детето. Кампанията има за цел повишаване на чувствителността и информираността на обществото относно тази приемната грижа. Вследствие на кампанията «Великолепната шесторка» и предаването «Такъв е животът», излъчвани по bTV в партньорство с УПНИЦЕФ, се наблюдава силно повишен интерес от страна на кандидати за приемни родители. В областните центрове са постъпили стотици запитвания, проведени са близо 600 информационни срещи в цялата страна с над 8000 участници, а 211 кандидати за приемни родители са преминали обучение. Паралелно с обучението тече и процес на оценяване на приемните семейства. От началото на проекта 106 деца са намерили свое приемно семейство.

В приемна грижа приоритетно се настаняват бебета до 3 г. и деца с увреждания, тъй като отглеждането на деца в институции от 0 до 3-годишна възраст има най-тежки последици за тяхното развитие.

От май 2010 г. функционира и Ресурсен център по приемна грижа, който предоставя обучения на специалисти от отделите за закрила на детето и доставчици на приемна грижа, супервизия и оценка на работата им. Ресурсният център, който е финансиран от УНИЦЕФ, се управлява от Институт за социални дейности и практики. Успешно функционира и създадената национална информационна телефонна линия на тел. 0700 12 170, на която всеки може да зададе своите въпроси свързани с приемното родителство. Сред постиженията в рамките на проекта е разработването на единна обучителна програма за кандидати за приемни семейства и обучители от 73 ч., която предстои да бъде апробирана в отделните области до края на годината. Друг ключов момент са разработените планове за развитие на социалната услуга приемна грижа във всяка област.

IN MEMORIAM

**На 10.04.2011 г. напусна този свят
Милка Филипова - дългогодишен председател на
дружеството на СИБ в район Оборище на столицата.**

Тя бе посветила дните и нощите си на хората, нуждаещи се от помощ и духовна подкрепа. И бе впрегнала в това благородно дело много политици, лекари, дейци на културата. Поклон пред незабравимата Милка!

**От Централното управление на СИБ
От десетките ѝ приятели**

В НЗОК Е СЪЗДАДЕНА ДОБРА ОРГАНИЗАЦИЯ ПО ПРИЕМАНЕ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ОТПУСКАНЕ НА СЪПОСТРУВАЩО ЛЕЧЕНИЕ

Всички постъпили документи се обработват веднага. Всяка седмица в НЗОК се провежда заседание на Комисията по чл.78, т.2 от ЗЗО, в която участват външни консултанти, специалисти по съответните заболявания.

За периода 01-10.03.2011г. 81 пациенти са подали документи за отпускане на лекарства за хормонозаместваща терапия при злокачествени заболявания. На 11.03.2011г. е проведено заседание на Комисията, която е одобрила протоколи на всичките 81 пациенти.

За периода 11-18.03.2011 г. в НЗОК са постъпили документи на нови 225 пациенти. Документите на всички вече са разгледани и предстои тяхното одобрение на заседание на Комисията, което ще се проведе на 22.03.2011 г.

От общо постъпилите документи на 308 бъбречно трансплантирани пациенти към момента са одобрени 194, а на следващото заседание на 24.03.2011г. ще бъдат одобрени и останалите 114 протокола.

До 22.02.2011г. в НЗОК са пристигнали документите на 38 бъбречно трансплантирани пациенти. На заседание на комисията на 23.02.2011г. са одобрени всички протоколи, а на следващо заседание, проведено на 10.03.2011г. са одобрени още 47 протокола. Последното заседание на комисията бе проведено на 17.03.2011г. На него бяха разгледани и одобрени документите на нови 113 пациенти.

38 са постъпилите протоколи за отпускане на поддържащо лечение на пациенти с чернодробна трансплантация. 30 от тях са одобрени на 09.03.2011г. Постъпилите по-късно 8 протокола ще бъдат разгледани на заседание на комисията на 24.03.2011г.

За периода 01-10.03.2011 г. в НЗОК са подали документи 59 пациенти за отпускане на лекарства за хемофилия. На 10.03.2011 г. е проведено заседание на Комисията по чл.78, т.2 от ЗЗО, която е одобрила всичките 59 протокола.

За периода 14-18.03.2011 г. в НЗОК са

постъпили документите на нови 54 пациенти, като те са одобрени за лечение днес на заседание на Комисията. Обръщаме внимание на факта, че считано от 01.03.2011 г., НЗОК подписува за болните от хемофилия лекарства само за домашно лечение. Медикаментите при състояния на спешност за тази диагноза се осигуряват от МЗ.

Съгласно „Правилника за устройството и дейността на НЗОК“, Комисията разглежда заявления и извършва експертизи в срок до два месеца, считано от датата на подаване на документите в РЗОК, ако на лицето не са отпуснати до този момент лекарствени продукти по протокол, заплащани от НЗОК. Въпреки нормативно определения срок, комисията в НЗОК работи извънредно и разглежда подадените документи на пациентите в рамките на две седмици.

Във връзка с изменение и допълнение на Наредба 38 за определяне на списъка на заболяванията, за чието домашно лечение НЗОК заплаща напълно или частично лекарства, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, МЗ публикува на 25.01.2011г. на своята интернет страница актуализация на Приложение 1 на Позитивния лекарствен списък. В него бяха включени лекарствените продукти за лечение на редки болести, поддържаща терапия на пациенти с трансплантирани органи и хормонозаместваща терапия при злокачествени заболявания.

НЗОК започна да заплаща за лечение на изброените заболявания от 01.03.2011 г. Това е задължение, което произтича от Наредба 10 (от 24.03.2009 г.), в която се казва, че НЗОК може да заплаща за нови лекарствени продукти от 1-во число на месеца, след изтичане на двумесечен период от включването им в Позитивния лекарствен списък. Това означава, че НЗОК е започнала да заплаща в първия възможен срок.

- Може ли да се направи зала с уреди за рехабилитация и фитнес, както в някои други градове на страната?
- Ще бъде ли преместена службата „Социално подпомагане“ в друга, достъпна сграда във Враца?
- Какво е направено за хората с увреждания през 2010 г. в града и не е ли висока цената от 2 лв. за обедно меню на столуващите?

„Знаем, че направеното не е достатъчно, но такива са възможностите. Искам да ви уверя, че администрацията е с лице към вас и ще продължава да помага, колкото е възможно“ - обеща д-р Шарков.

Това бяха част от въпросите, които членовете на Основната организация на СИБ в града зададоха по време на отчетното си събрание на д-р Михаил Шарков - зам.-кмет по социални и хуманитарни дейности в Общината.

Има лъч в тунела

Галина ГАНОВА

Община Враца заплаща тока и консумативите на клуба на инвалидите и подкрепя финансово някои от проявите на организацията. През 2010 г. е открит асансьор за децата със специални образователни потребности в училището по изкуствата и в Регионалния исторически музей - за достъп на трудно подвижни хора до изложбени зали - напomini градоначалникът. И поясни, че 2 лв. е цената на купона дори в ученическите столове и тя не може да бъде по-ниска, тъй като само продуктите струват 1.90 лв., без да се броят разходите за заплати на персонала, осигуровки, консумацията на електричество и др. От общинския бюджет през 2010 г. са изразходени 250 000 лв. за режийни, като всеки купон на столуващ е дофинансиран с по 0.90 лв.

“За достъпността на „Социално подпомагане“ - през тази година не може да бъде направено нищо! Не сме забравили проблема, но няма да успеем да го решим сега. Не достигат финансови средства, няма и подходяща общинска сграда, която да бъде реконструирана за целта - поясни д-р Шарков. ▶

Има лъч в тунела

- Освен това и тази година приоритет са социалните услуги за децата. Деинституционализацията трябва да приключи до 2025 г. и за всички тях да бъдат намерени близки до семейната среда форми на отглеждане"- беше откровен г-н Шарков.

„Да не забравяме, че Враца е единствената община, която дава месечни карти за градския транспорт на хората с увреждания на половин цена - 10 лв. - подчерта Начо Начев, председател на основната организация на СИБ във Враца. - Държавата ни плаща по 9.75 лв. транспортни и ние се возим цял месец само за 25 ст.! Не можем да

бъдем неблагодарни!"- каза в заключение той.

Освен това, напомни г-н Начев, по време на една от инициативите на организацията (кулинарната изложба в Посетителския център), когато бяха дошли Мария Йондова - директор на ОП „Социални дейности“, Евгения Кръстева и Виргиния Керейска от Областна администрация, Десислава Иванова и Калинка Девенска от „Социално подпомагане“, г-жа Кръстева обеща от името на Областна администрация да се реализира проект за подмяна на дограмата в Посетителския център. Мария Йондова пък съобщи, че кметът на Враца д-р Костадин Шахов дава на 13 легитимни пенсионерски клуба в общината парична награда - в т.ч. и на клуба на СИБ във Враца. ■

Отстояваме правата си

Божик КОСТОВ

Дружеството на СИБ в Бисерци – община Кубрат, събра за отчетно-изборното си събрание над 90 на сто от членовете си в салона на читалището. Гости бяха Снежана Ковачева – координатор на СИБ за Разградски регион, Милка Ангелова, председател на ОО на СИБ, Радослав Няголов и кметът на Бисерци Ирфан Мюзелифов. В доклада, изнесен от председателя Пенчо Димитров, беше отразена добрата работа за укрепване и развитие на дружеството и за оказване на конкретна помощ на хора в неравностойно положение. Изказаха се Фаик Раимов, Али Лютвиев Султан Пирова и кметът г-н Мюзелифов. Много тежки са проблемите, свързани със здравеопазването, с обслужването на хората на хемодиализа. Не е достатъчна и помощта от страна на Дирекцията за социално

подпомагане – 30 души с тежка инвалидност имат нужда от асистенти, но за Бисерци те са само трима, от които един на цял щат и двама на половин. Посочени бяха и слабости при раздаването на помощите от БЧК и ваучерите за отопление. Проблеми създава и разплащането по банков път...

Г-жа Ковачева даде добра оценка за работата на дружеството и на неговото ръководство и отговори на поставените въпроси, като се ангажира да окаже съдействие при решаването на проблемите. Но призова всички да са по-активни в отстояването на правата си.

Събранието избра новите си ръководни органи, за председател бе избран Пенчо Димитров. Официалните гости посетиха новоткрития клуб на инвалидите и обещаха подарък. ■

Фронтакът дядо Тошо от Медковец навърши 90 години

“Израснах в бедно селско семейство – разказва той. – Баща ми Петър Лилков беше майстор коларо-железар, а майка ми Тодора Георгиева отглеждаше кокошки във фермите на чорбаджиите. Земята на селото я обработвахме с дървено рало с два стари вола, с които работехме от сутрин рано до здрач. Произведеното зърно го вземаше държавата от домашните ни хамбари за данък, а пък за нас оставаше по някоя кофа царевица, която смилахме, за да си приготвим просеник и качамак – основната храна на семейството ми. С бял хляб тогава са хранеха само богатите в селото. Вместо с галоши ходехме със свински цървули, които сами си правехме. Като юноша родителите ме пращаха да чиракувам на богатите – да им паса овцете, козите и воловете...”

После пак беше много трудно да се отгледа и образува двесте деца Тодорка и Георги. В продължение на около 20-години бях служител в горното училище на селото. След това работех като монтажник все по национални обекти като АЕЦ “Козлодуй”,

**Тодор Петров
Витански, или
както всички го
знаят – дядо Тошо,
един от малцината
вече ветерани от
Втората световна
война, наскоро
навърши 90-години...**

Химкомбината във Видин, Завода за товаро-захватни съоръжения в Роман, Химкомбината във Враца, Керамична фабрика в Лом и други. Заслужих редица ордени и медали – “Червено знаме на труда”, Първенец в изграждането на АЕЦ “Коз-

лодуй и всички ордени и медали от Отечествената война.

След като се пенсионирах се завърнах в родното си село Медковец и се посветих на дома си – имаме двор, зеленчуци, овошки...

Тук станах и член на клуба на инвалидите и активно участвам в неговата дейност. Щастлив съм, че живея под грижите на децата ми и се радвам на внуци и правнуци.

Никога няма да забравя честването на 90-годишнината ми в клуба – имаше много музика, радост и подаръци от хората в клуба. Получих поздравителен адрес от председателката на клуба Ема Борисова, а всички останали ми пожелаха здраве и дълъг живот.

Дай Боже, всекиму!”

Георги ПЕТРОВ

Първите всекидневни грижи за тази крехка жена идват от малкия ѝ внук Митко. Проблемите са няколко и все трудни, както може да се очаква от едно дете, което търси отговор на всеки въпрос, роден с всеки идващ нов ден. Възрастта е сериозна - предучилищна, но този малък мъж иска да знае много работи. "Защо тоя "селчо", абе един от групата, вече на два пъти ми взема "гаджето"? И на всичкото отгоре е по-голям, не мога да го набия. Ама аз, бабо, съм му вземал мярката.

Тоя ми е лесен, по ми е трудно да пиша на право числата от едно до седем. Защо от едно до седем, аз мога до сто?...Бабо, ти знаеш ли?..."

От тоя миг насетне започват по-големите трудности. Семейство, работа, деца, болести, всекидневие ѝ грижи. Чуждите - а тя им казва "те са си мои грижи" - са за 250-те членове на клуба на хората с увреждания в Кюстендил. Които нямат свършване, защото, ако днес успее да помогне на един, утре уреди проблемите на други двама, то другите ос-

Твърда като цвете

"Бъди като тръстика. Превивай се до земята и пак се изправяй".

Виетнамска поговорка

тават като следващо задължение, едно от многото, които чакат решение.

Разговарял съм много пъти с тази жена и винаги е успявала да ме изненада със странните си съждения за човешката същност и почти философските ѝ заключения за всеки отделен случай. "Трябва към всеки човек човешки да подходиш; трябва за всеки различни думи да кажеш; пътека лична да подириш, за да стигнеш до душата му, до болката му, защото всеки един

човек е като една планета, като една галактика дори. Необятна и неповторима е нагласата му, а ти трябва да я откриеш и да прочетеш скритите мисли и страдания, за да можеш да помогнеш."

Теменужка Терзийска, тя не е "шеф" на клуба на инвалидите, тя е заместник. Тя е касиер, уредник на срещи и тържества, администратор, който води цялата писменна работа, който прави по едно кафе, или един чай, който разписва членските книжки, издирва нови членове, дава постъпили помощи, предметни и парични... С две думи тя е този човек, на който във съвременния изразен речник казват "Изпълнителен директор". Но тя е и още нещо. За да кажеш, че познаваш един човек, ти трябва години съвместен живот. Народът казва: "За да наречеш един човек познат или приятел, трябва една торба със сол да си изял с него". Един много дълъг път

да си извървял с него, рамо до рамо, а аз не съм направил нито едно от тези три неща.

Но зная три неща за нея, които дават един почти завършен портрет на житейската й човешка пътека. ЧОВЕЧНОСТТА й няма измерение. Всяко нещо си има начало и край. Това й качество при нея има само начало и всеки божи ден става все повече, по-разностранно и всеобхващащо. Слушал съм достатъчно разговори с хора от нашето съсловие за какви ли не проблеми и съм си мислил. Като погледнеш тя е по-малка от нас на години, а като заговори, изведнъж усещаш, че срещу теб седи един много мъдър, знаещ и изстрадал човек. Думите му лягат като мехлем на душата ти и носят лек и решение на твоето терзание.

Да умееш, да намериш време за всичко, което изисква мястото ти в обществото, в работата ти, е едно от майсторствата, от умението да ръководиш, да си полезен. Да си желан събеседник и търсен приятел. Да си нужен и потребен! Особено, когато срещаш болката...

И житейската въпросителна да бъдеш или

да не бъдеш съпричастен и полезен, най-й приляга, само че с една малка разлика от Хамлетовската - при нея тя звучи така: "Да бъдеш! Без никакви алтернативи. И точка по въпроса."

От този миг насетне аз уважавам и обичам тази жена. Уважавам я, че носи кръста си като човек, призван да остави следа след себе си и обич, върната й от хората, които са получили обич от нея.

Обичам я и малко й завиждам за мъжеството, което притежава и с много деликатност ползва в срещите си с хората; за волята й, която не позволява да

прекърши желанието й за живот; за отговорността й, която толкова незабележимо, но полезно прилага във всекидневие си.

"Бабо, бабо, ти знаеш ли, че онзи "селчо" е слабак? Той не знае, че две по седем прави четириннадесет, а аз знам. Защото, ти ме научи, бабо. И защото аз много те обичам, бабо..."

В селото, наречено Шишковци, живее тази жена, тя често пъти се разхожда със своя внук Митко по пътеката, която се влива във слънцето и по която един прегърбен старец с много тъжни и мъдри очи изчезва в нея... ■

*На Цветница Теменужка
получи много поздравления
- поздравяваме я и ние и ѝ пожелаваме да бъде все така
твърда - като цвете!*

Теменужка Терзийска, тя няма великата сила на кокичето, което пробива замръзналата земя и снеговете; тя няма мощността на червените поляни от божурите и маковете, сред горите и полята; нито има резедавата повтаряемост на пролетта, но тя притежава нежността, деликатният полъх на аромата на теменужката.

Скромна, понякога незабележима, но търсеща своето място в красивата палитра на природата и мястото си в човешкото разнообразие, наречено живот...

УЯЗВИМА, НО ТВЪРДА КАТО ЦВЕТЕ !

В навечерието на празника на ножаря се срещнах с 52-годишния чирпанлия Георги Вътев. Беше в добро настроение. Предстои семейно тържество - честване на рождения ден на сина му Енчо. Георги е подготвил и своя специален и, според него, уникален подарък и се мотивира - саморъчно изработен от него нож. Дълго „носил модела“ в главата си, докато го реализира. Искал да бъде тип сувенирен, с надпис за случай, да бъде естетически издържан и да се хареса не само на притежателя му, но и на неговите приятели и на почитателите на този вид приложно изкуство. И се надява, че е постигнал търсения ефект.

РАБОТА ЗА УДОВОЛСТВИЕ

Елена ШОПОВА

Впрочем от близо 20 години той гони съвършенството в занаята, което за него на този етап, си остава едно приятно и завладяващо хоби. Първият нож, който направил, подарил на баща си. По-късно се поувлякал и направил немалка колекция от ножове, в които влизали и такива с практична цел, имало и някоя и друга сабя, но бил принуден да ги продаде, поради настъпили трудни обстоятелства в живота му. Останал без работа след операция на главата - цели 40 години в нея имало малка черепна костичка...

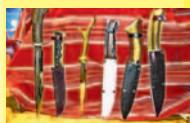
Изведнъж от известен и добре реализиран на пазара на труда като майстор - шлосеро-монтьор, фрезист, се инвалидизира със 115 лева пенсия и право на работа, но вече не можел да намери подходяща такава.

Хобито да прави ножове го спасило. Приспособил си едно малко помещение, в което освен инструменти и помощна техника от подръчни материали, друго няма, но на видно място на стената е закачено емблематичното стихотворение за Чирпан "Чирпанската кама", заедно със снимката на неговия автор, поетът Димитър Данаилов...

Георги разказва, че когато работи, иска да бъде спокоен, а най-добрата му компания е хубавата музика. Предпочита песните на Емил Димитров и Елвис Пресли. Много мога да говоря за ножарството като хоби, занаят и приложно изкуство, пали се той и споделя, че познава лично работата на известния чирпански ножар Стайко Стойчев, вече покойник, и го цени високо. Поддържа познанството си и с най-големия точилар в Пловдив, негов съименник, от когото научил и точиларството.

В ножарството Георги не посяга да прави каквото и да е без да намери подходящите материали - стомана, кожа за калъф, материал за дръжките и ситни-дребни орнаменти за украса. Най-красиви са ножовете с дръжки от еленови рога и черен орех, но в практиката използва и други - от крава, бивол, бук, оксен. За калъфките държи кожата да е естествена. И на всеки екземпляр удря от него направен печат с надпис "HAND MAKE" - сиреч ръчна изработка. Много държи на нея. А от каталозите, особено от американските, които изпраща сестра му - мениджър в известната фирма в Лос Анджелис, черпи много нови идеи.

Имали клиенти Георги и от какво състояние на обществото са - категоричен е, че работи само за подаръци на приятели и

► роднини, между които има, разбира се и касапи, и ловджии... Подарява ножове и на почитатели на това изкуство, а те засега са предимно преуспели българи, които имат добре обзаведени битови къртове и ги допълват с някой по-интересен нож или сабя, дори много от тях си правят и колекции...

- Но нали знаете, даже и да е подарен, ножът трябва да се откупи, макар и с минимална сума – има такова поверие. Иначе може да излезе, че му мислиш лошото на притежателя. С тези средства си допълвам оскъдния семеен бюджет.

На този етап няма обаче средства, за да организира изложба. Отказал да членува и в Сдружението на занаятчиите, защото първоначалната такса е доста висока за него.

- Човек не трябва да чака изцяло на държавата, когато е здрав, но за инвалидите

тя трябва да помага повече, особено в случаите на инвалидност с право на работа – за да си намерят подходящо препитание...

Все пак Георги е доволен, че хобито му осигурява поне социалните контакти, не се чувства непълноценен и изолиран от обществото. Често го навещават и деца от махалата, даже едно от тях му взело един от каталозите за „временно ползване"... И си спомня своето детство, когато с часове се застоявал при местен самороден талант от с. Плодовитово, Чирпанско, който бил факир в очите му. Правил от нищо нещо - отварял часовници с конски косъм. И още тогава решил да стане един ден ножар, но никой и нищо да не може да го накара да ползва саморъчно направения нож за саморазправа.

- Работа за удоволствие и това е! – усмихва се накрая Георги Вътев. ■

Към 1839 година Дядо Иван Топала от Боженци бил учител, лечител и търговец

Тогава той сторва едно
голямо дело в живота си,
благодарение на своята
природна интелигентност,
ум и народолюбие

Маргарита СТОЯНОВА

По някои данни на исторически изследователи, на млади години бил приятел на Йосиф Соколски. Предполага се, че е хайдутувал и е бил ранен някъде, та затова бил с куц крак. Тодорка Христова, дългогодишна специалистка от Архитектурно-историческия резерват "Боженци" пояснява, че по този край Топал казват на човек, който има проблем с крака. И тъй като куц хайдутин няма, Дядо Иван Топала се връща в селото, става мирен гражданин и тогава започва да се занимава с тия престижни занятия - учител, лечител и търговец. Освен че учел децата, той знаел много църкове, събирал билки и приготвял смеси и отваря, за да помага на болните. ►

Дядо Иван Топала...

► Тодорка Христова разказва може би най-интересната история от неговия живот, запазена като спомен до днес.

През 1839 година Дядо Иван Топала бил по търговия във Видин. В това време любимата кадъна на видинския паша си навехнала крака. Трябвало някой да го намести, но без да го пипа, защото кадъна не трябва да се вижда, що останало да се пипа. Дядо Иван Топала намерил решение. Наредил да му доведат кон, оставил го жаден, след което го назобил с много овес. Качили кадъната на коня както мъж язди - двата ѝ крака висяли от двете страни на животното. Привързали ги с едно въженце, след което завели коня на чешмата и го оставили да се напие хубаво. Като се издул коремът му, наместил навехнатия крак на кадъната. Жената слязла и тръгнала спокойно.

От благодарност пашата предложил на Дядо Иван сам да си избере наградата. Той първоначално отказал. Казал, че не иска нищо, но това било нечувано - да се изправи пред влиятелния паша и да му каже, че не му иска даровете. Дядо Иван поискал разрешение да построи черква в Боженци и се върнал в селото с ферман, в който обаче думата църква я нямало. Там пишело, че се разрешава на свещеника в селото да извършва задълженията си на определеното място. А определеното за това място е църквата. Той не само издействал разрешението, но и подарил част от градината си за църковен двор и организиран нещата за построяването на храма.

През 1840 година църквата била

готова. Най-богатите дали по някоя друга турска лира, махмудия, по-дребни пари. Накрая в списъка били най-бедните с по една крина зърно, но и те се включили в това дело. Каквото не стигнало, дал боженският чорбаджия Петко Милчов.

И така от 1840 година Боженци има тази голяма църква на най-високото място в селото, самата тя висока. Сградата не е променяна до днес, само в последните години ѝ бе направен сериозен ремонт. Кръстили я на Свети пророк Илия - най-буйния от светиите. Това вероятно е допадало на нрава на божанкалии. Според Тодорка Христова Св. пророк Илия е много тачен в нашия регион и култът към него е наследство от култа към тракийския бог на огъня.

Дядо Иван Топала оставя едно дело, с което и днес потомците му се гордеят. Той нямал син, но имал четири дъщери. Една от внучките му, която се казвала Дона, се жени за Стоян Мутафчиев, баща на проф. Пътър Мутафчиев, чиято дъщеря пък е писателката Вера Мутафчиева. ■

ВЕНЕТА ПЛАМЕНОВА ИВАНОВА е на 22 години от с. Бараково, Кюстендилско и е най-младият член на дружеството на хората с увреждания. Тя е със заболяване детска церебрална парализа, с 95% трайно увреждане, но е винаги усмихната и приветлива. Почти не минава ден, в който да не посети клуба, с любов се грижи за цветята в църковния двор, в клуба и читалищната библиотека. Масовите прояви не минават без нейно участие. Голямото ѝ желание е да започне работа. Има средно образование и сертификат за козметик.

СКРИТИ БЪБРЕЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СРЕД ДЕЦАТА ОТКРИ ПЪРВИЯТ СКРИНИНГ У НАС

Деца с установени вродени аномалии в отделителната система у нас са 5.5 на сто.

Има дори фрапирален случай на липса на единия бъбрек при дете, за което родителите не са подозирали. 8.4% от децата имат отклонения във функцията на пикочния мехур като при тях е открит т.н. голям пикочен мехур. При 12% от децата е установено наднормено тегло, като при 38% от тях е отчетено повишено кръвно налягане. Това са само част от междинните резултати от първото изследване у нас, проведено на деца в края на 2010 г. То е под ръководството на доц. д-р Анелия Буева, началник на Клиниката по нефрология и хемодиализа на Университетската педиатрична болница. Окончателните резултати са обявени на Световния бъбречен ден – 10 март 2011 г.

Скринингът стартира като съвместен проект на клиниката, СИБАНК и MasterCard като част от благотворителната инициатива на радио „Витоша“ – „Човечността има лице“. Провеждането му стана възможно благодарение на даренията от СИБАНК и MasterCard два монитора за постоянно следене на основните жизнени пока-

ПРОУЧВАНЕТО Е НАПРАВЕНО СРЕД 627 ДЕЦА НА ВЪЗРАСТ ОТ 3 ДО 16 ГОДИНИ ОТ СОФИЯ С МОНИТОРИ, ДАРЕНИ ОТ СИБАНК

затели. Следващата крачка след провеждането на скрининга е оборудване на кабинет за пунк-

ционна детска биопсия. Подобен вид биопсия в момента не се прави у нас и оборудването на такъв кабинет ще помогне за прецизна диагностика и адекватно лечение на децата.

Набирането на средства продължава чрез разплащания с карти MasterCard и Maestro от СИБАНК в търговските обекти в страната. Гражданите могат да се включат в кампанията, без да даряват лични средства, а само като се разплащат на ПОС терминал. При всяка трансакция банката отедля част от прихода, който получава от търговеца в специална набирателна сметка.

Клиниката по детска нефрология и диализа на Университетската педиатрия е единствена в страната за диагностициране и лечение на бъбречни заболявания. В нея се извършват уникал-

ни за страната ни дейности – детска хемодиализа, перитонеална диализа, подготовка на деца и родители за бъбречна трансплантация, участие в трансплантационния екип и посттрансплантационно гледане.

По темата има мнение и карикатуристът Walex

През 1976 г. в Закавказието Р. Доброволски и В. Ковтун откриват старинен езотерически ръкопис "Тайните на Живота и Смъртта", в която се съдържа информация за Лунния и Слънчевия цилиндър, изготвени съответно от цинк и мед с определено вътрешно съдържание. Те били използвани от фараони и жреци в Древен Египет за укрепване на жизнените сили и за общуване с боговете. Цилиндриите са изследвани продължително от физика Владимир Ковтун, но вземат участие и други физици, медици, египтолози, екстрасенси, парапсихолози и пр.

ЦИЛИНДРИТЕ НА ФАРАОНА

Резултатите поразили учените. Оказва се че цилиндрите на Фараона имат широк спектър от благотворно въздействие върху организма на човека: при сърдечно-съдови заболявания, нейротрофични хипертонии, астма, безсъница, главоболие, профилактика на атеросклероза, сваляне на стрес... Подобреването при тези заболявания е 2 -2,5 пъти.

Поемат също вредното лъчение от електронната техника – компютри, телевизори, микровълнови печки и др.

Според много медици цилиндрите са уникални самонастройващи се според човека физиотерапевтични прибори за металотерапия, галванотерапия, магнитотерапия и пр., които влияят благотворно и на възрастни, и на деца. С това се обяснява и защо фараоните и жреците са живеели много по-дълго от простосмъртните египтяни.

За цилиндрите има 4-часов телевизионен филм "Египет. Изпитани тайни" - книга от техния изследовател Владимир Ковтун "Тайната на цилиндрите на Фараона". А цилиндрите на Фараона са патентовани – търговската марка е регистрирана в 20 страни в света на името на Ковтун. И ако някой реши да си достави възшебните цилиндри, трябва да знае, че не бива да се сменят местата на двата цилиндъра – трябва едновременно да се вземат и двата - Слънчевият в лявата ръка, Лунният – в дясната.

Не бива да се използват и в състояние на алкохолно или наркотично опиянение, при шизофрения, епилепсия, при бременност.

СТРАДАНИЕ КРЪСТ МОЙ!

Мариана ЕКЛЕСИА

**На моите
приятели,
чиито тела
са заключени
в неизлечима
пара лиза,
а някои от тях
са слепи
от деца**

1. Разкъсва се плътта и тялото отпада,
а моят дух лети неокован.
Не мога да поема чашата с вода,
не мога да направя крачка, да остана в самотата...
Господи, ангели на милосърдието ми завещай!

2. Сълзи, къде е вашето кладенче?
Знам, че не сте само капки вода от око.
Вий сте потокът, който къпе душите ни,
щом не побираме в думи болката и радостта.

3. Сляпото момиче:
Господи, Ти път и светлина ли си?
Не минах никога край Теб, не те съзрях с очи.
Не виждам никого и нищо. Но усетих,
когато галъвно докосна сърцето ми и ми прошепна: Обичам те!

4. От Твоя кръст аз нося рани и терзание,
в торбичката – гвоздеи вместо сребро.
На масата – хлябът и чашата за причастие.
От Твоето слово – любов – преди пътя към вечността.

5. И тъй, реших: смъртта не съществува!
Дори да си отиде този ден, приижда нов.
Дори да не отпивам с шепи от реката,
изворът ѝ ще тече след мен.

6. И досега не знам какъв е смисълът.
Колко висок и безмерен е този живот.
Всемирната скръб се оглежда в душата ми.
Нима страдалецът е виновен, че иска да вкуси блажения рай?

7. Защо страдаш, душо злочеста, защо си унила?
Мъка ли носиш на раменете си или трънен позор?
Хвърли ги в забрава; върви в светлината нататък...
По пътя ще срещнеш девойка с лавров венец!

8. Страхувам се от Твоето възмездие.
Поисках всичките съкровища и ги получих.
Не скъпоценни камъни и не дворци,
а ключът към великата Ти обич.
Сега се питам как да отплатя
за щедростта на Твоето дарение.
В ръката си поднасям две сълзи,
които Ти ми завеща – и в тях съм с Тебе!

СТЪПКИТЕ НА БОГ

Една нощ сънувах сън. Разхождах се с Господ по брега на морето, а по небето проблясваха сцени от моя живот. На всяка от тях имаше два чифта стъпки по пясъка, но - за моя изненада - забелязах, че в много случаи по пътя ми имаше само един чифт стъпки. Открих, че това се е случвало в най-тежките моменти от моя живот.

Попитах Бога: "Господи, Ти беше казал, че след като веднъж реша да Те следвам, винаги ще ходиш с мен. А сега установявам, че през най-мъчителните мигове от живота ми има само един чифт стъпки по моя път. Не разбирам защо си ме изоставил, когато най-силно съм се нуждаел от Теб?"

Бог ми отвърна: "Мое скъпо дете, никога не съм те изоставял в изпитанията. Там, където виждаш само един чифт стъпки, аз те носех на ръце..."

ВЕЛИКОМЪЧЕНИЦИ
ОТ БАТАК И АПРИЛЦИ

София
ПИЩРОНЕВА

Голямо събитие за България беше канонизацията на мъчениците от нашия град Батак и от Априлци от самия Патриарх Максим в храм-паметник "Александър Невски" в столицата. В това свято дело взехме участие и ние, хората с увреждане от организацията на СИБ "Здравец". Сега всички българи трябва да знаят, че когато посещават нашия героичен град, ще се прекланят пред паметта на жестоко изкланите в Априлското въстание великомъченици - светци.

135 ГОДИНИ ОТ АПРИЛСКОТО ВЪСТАНИЕ

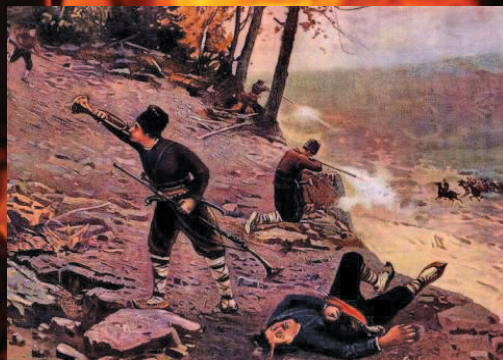
От 14 до 16 април 1876 г. в местността Оборище - на 8 км западно от Панагюрище - заседава Първото българско народно събрание. Българският централен революционен комитет в Гюргево в края на 1875 и началото на 1876 г. решава в България да бъде обявено въстание.

След бурни дебати за ръководители на въстанието са приети Георги Бенковски и Панайот Волов. След тридневни заседания и оживени разисквания събранието приема въстанието да бъде обявено на 1 май 1876 г. и изработва тактика за водене на боевете.

Из един там глух дол, обрасъл с глогина,
сега върви тихо някаква дружина.
Вождът е Бенковски! Бенковски е сам!
Бенковски я води в пустинята там;
героят, юнакът с мисъл на челото,
на подвига знаме, душа на делото,
човекът, що даде фаталния знак
и цял народ смело тикна с своя крак
железната воля, железните сили,
могъщото слово, що слабий окрили,
гласът, който каза: "Вървете! Да мрем!
Ставайте, робове! Аз не ця ярем!"
И ние трептахме пред тоя глас мощен,
пред тоя демон таен, призрак полунощен,
който произнесе страшните слова...

"1876"

Борба страховита! В която числото
надви на възторга - таз плява, тоз дим!
Ударът бе тежък и неотразим.
Бунтът се удави в паника ужасна,
де всичко високо падна и угасна.
Инстинктът на роба обади се пак
свс всичкий си ужас, свс всичкий си мрак.
И паданья бързи, и измени нови,
стиден плод на дълго влачени окови,
фърлиха в борбата своя вечен срам.
И тази епоха на кръв и на плам
през всички епохи и през вековете
ужасна и мрачна в хаоса ще свети,
растеща всечасно в по-голем размер
и ще фърля вечно като облак чер
въз нашта история една сянка тайна
от кръв и позори и слава безкрайна.